

משפטי < דרכון גרמני אזרחות גרמנית > דרכון גרמני גם למי שאבותיהם לא היו אזרחי גרמניה?

דרכון גרמני גם למי שאבותיהם לא היו אזרחי גרמניה?

חוק האזרחות בגרמניה שונה לאחרונה ובתנאים מסוימים גם צאצאי יהודים שלא היו אזרחים בה יוכלו להגיש בקשה לקבלת דרכון גרמני באיחוד האירופאי. ההליך מורכב והצלחתו כרוכה בהכרת החוק הגרמני, הדרישות ו"האותיות הקטנות". עו"ד יובל חן, ד"ר למשפטים מאוניברסיטת פרנקפורט, בעל ניסיון של טיפול באלפי בקשות לאזרחות גרמנית, מסביר

מאת: עו"ד ד"ר יובל חן | פורסם ב-21.01.22 | זמן קריאה: 0 דק

תוכן מקודם

יעוץ אישי

רבות דובר על היתרונות בקבלת אזרחות ודרכון גרמני, המדורג שני בעולם מבחינת הביקוש אליו. עד קיץ 2021 התנאים לקבלת לאזרחות ודרכון גרמניים היו נוקשים מאוד. נדרשו הוכחות לקשר דם בין מגיש הבקשה לבין אדם שאזרחותו הגרמנית נשללה ממנו בשל חוקי הגזע שחוקקו הנאצים.

ולא רק זאת, אלא שהחוק הגרמני הפלה בין צאצאים של נרדף לבין אלה של נרדפת. צאצאי "נרדפת", שהיתה לה אזרחות גרמנית, יכלו לקבל דרכון גרמני רק בתנאי שנולדו לפני אפריל 1953, או אם אותה נרדפת לא התחתנה לפני נובמבר 1941 עם נתין זר, שאינו גרמני. גם סיכוייו של ילד מאומץ לקבל דרכון גרמני היו קלושים עד אפסיים.

רבים ממבקשי הדרכון הגרמני לא יכלו להוכיח שסבם או אביהם אכן היו אזרחי גרמניה, או שהתברר להם שהם צאצאים של "נרדפת" ולא של "נרדף". גם מי שהצליחו להוכיח קשר דם לסב או אב שנולדו בגרמניה בראשית המאה הקודמת, למד ואף ניהל עסקים שם, נדחו על ידי ממשלת גרמניה כשביקשו לקבל אזרחות. הנימוק? הנרדף אולי התגורר ואף נולד בגרמניה, אבל הוא לא החזיק באזרחות גרמנית, כי הוריו, שכונו "אוסט יודן", היו מהגרים מפולין או ממזרח אירופה.

מבחינת החוק הגרמני, אזרח גרמני יכול היה להיות רק מי שנולד לאב שהחזיק באזרחות גרמנית – כך שגם אם הם נולדו בגרמניה וחיו בה שנים ארוכות, אך אביהם לא החזיק באזרחות גרמנית, לא יכלו הצאצאים לקבל אזרחות גרמנית.

כך התברר לרבים, שלמרות שהם צאצאים של יהודים שחיו ופעלו בגרמניה שנים רבות ונרדפו על ידי הנאצים, הם אינם זכאים כלל לאזרחות.

גרמניה מבצעת בדיקות מקיפות וקפדניות בכל מקרה של בקשת אזרחות ועל המבקש לעמוד בתנאי חוק האזרחות הגרמנית במלואו

שינוי מהותי בחוק הגרמני - ממש לאחרונה

הדחיות הרבות של הבקשות לאזרחות גרמנית הובילו לתלונות ומחאות מצד צאצאי יהודים אלה. המחאות החריפו אחרי הברקזיט – עזיבת בריטניה את האיחוד האירופאי, כשיהודים אזרחי אנגליה גילו כי אין להם אפשרות תעסוקה או שהייה במדינות האיחוד.

הגרמנים היו קשובים למחאות. בקיץ 2021 חוקק בגרמניה חוק ששינה מהותית את התנאים הבסיסיים לקבלת אזרחות. עו"ד ד"ר יובל חן מסביר: "כיום, אין יותר דרישה להוכיח אובדן אזרחות גרמנית בעקבות רדיפות. התנאי המרכזי הוא קיום קשר דם עם נרדף או נרדפת - האפליה ביניהם בוטלה - והצגת הוכחות שהנרדף היה יכול לקבל אזרחות גרמנית לולא עלו הנאצים לשלטון ומרכז חייו היה בגרמניה".

"משמעות החוק החדש אינה להעניק אזרחות גרמנית לכל ישראלי אשר מי מקרוביו חי בגרמניה של לפני המלחמה. כיאה למדינת חוק מסודרת וביורוקרטית, גרמניה מבצעת בדיקות מקיפות וקפדניות בכל מקרה של בקשת אזרחות ועל המבקש לעמוד בתנאי חוק האזרחות הגרמנית במלואו".

מומלץ להיעזר בעורכי דין ולא ב"מעאכרים", הטוענים באינטרנט שהם יודעים את השפה הגרמנית ולכן מחשיבים עצמם בקיאים בחוק האזרחות הגרמנית

כיצד להתחיל בתהליך לקבלת דרכון גרמני

כדי לקבל דרכון גרמני, יש לקבל אזרחות של גרמניה. מתן אזרחות גרמנית הוא בסמכות משרד הפנים הגרמני. שגרירות גרמניה בישראל אינה רשאית להחליט בעניין, אלא משמשת למעשה כתחנה למעבר המסמכים למשרד הפנים הגרמני.

מסביר עו"ד ד"ר חן: "למרות שאנו מוכרים בשגרירות הגרמנית בישראל, אנו פועלים ישירות מול המחלקה המוסמכת במשרד הפנים הגרמני ועומדים עימם בקשר ישיר לגבי כל התיקים הרבים שבהם אנו מטפלים. מאחר שאנו מטפלים בתיקים רבים, ביקרתי שם בעבר וגיבשתי מולם נהלי עבודה משותפים לצורך טיפול בבקשות".

ההליך כולו מתבצע בגרמנית בלבד ולכן מחייב ידיעת השפה ברמת שפת אם של עריכת טיעונים משפטיים בגרמנית ולא ברמה של "סיום קורס" לשפה הגרמנית. כמו כן, מאחר שההליך לקבלת האזרחות הגרמנית הינו משפטי לחלוטין, מומלץ להיעזר בעורכי דין ולא ב"מעאכרים", הטוענים באינטרנט שהם יודעים גרמנית ולכן מחשיבים עצמם בקיאים בחוק האזרחות הגרמנית ומרשים לעצמם לטפל בעניין משפטי.

קיראו עוד בנושא <<< [המדריך לקבלת דרכון גרמני – שאלות ותשובות](#)

ההליך לקבלת אזרחות גרמנית אינו קשור כלל לחוק בישראל. ההליך מתבסס רק על החוק הגרמני ופסיקות של בתי המשפט בגרמניה. לפיכך, ראוי שעוה"ד בישראל שמטפל בעניין לא רק ישלוט בגרמנית ברמה של עריכת כתב תביעה, אלא יהיה בעל ידע משפטי נרחב של החוק הגרמני, ברמה של לימוד משפטים ולימוד דיני אזרחות גרמנית בפקולטה למשפטים בגרמניה.

כך למשל, קיימים מספר מסלולים לקבלת אזרחות ובכל אחד מהם תנאים שונים ודרישות אחרות. על עורך הדין המטפל

בבקשה לבחון היטב את הנסיבות הזדענ על פי איזה מסלול ומכוח איזה סעיף חוקי יש להגיש את התביעה לקבלת אזרחות, אילו מסמכים נדרשים ואיך לתרגם ולהגיש אותם באופן המקובל בגרמניה. הבנתו של עורך הדין צריכה להיות ברמה שיוכל גם לתקוף ולערער על החלטות הפקיד האחראי בגרמניה, תוך הפניה לסעיפי החוק הרלוונטיים ולתקדימים המשפטיים הנוגעים לו.

על עורך הדין המטפל בבקשה לבחון היטב את הנסיבות ולדעת על פי איזה מסלול ומכוח איזה סעיף חוקי יש להגיש את התביעה לקבלת אזרחות, אילו מסמכים נדרשים ואיך לתרגם ולהגיש אותם באופן המקובל בגרמניה

כיצד תבחרו את עורך הדין המקצועי ביותר להשגת אזרחות גרמנית?
עו"ד ד"ר חן ממליץ על שאלות מפתח שחייבים לשאול לפני ההתקשרות עם איש מקצוע:

האם יש לך שליטה בגרמנית ברמה של עריכת טיעונים משפטיים?

מהיכן הידע שלך בגרמנית, האם מלימודי "קורס" לשפה הגרמנית או מסיום מלימודי תואר באוניברסיטה בגרמניה, לאחר שהות של שנים שם?

האם למדת אי פעם משפטים או דיני אזרחות גרמנית בפקולטה למשפטים בגרמניה?

האם צוות משרדך שולט בגרמנית ברמת שפת אם?

לסיכום, הגשת בקשה לקבלת אזרחות גרמנית ודרכון גרמני היא הליך מורכב שהצלחתו כרוכה בהכרת החוק הגרמני, הדרישות ו"האותיות הקטנות". כדאי לנצל את המומנטום של ההקלה בדרישות החוק הגרמני ולהתחיל בהליך לקבלת אזרחות בסיוע צמוד של איש מקצועי ומנוסה.

עו"ד ד"ר יובל חן הוא עורך דין ונוטריון, ד"ר למשפטים מאוניברסיטת פרנקפורט בגרמניה ומאז 1997 טיפל באלפי בקשות לאזרחות גרמנית

	ליצירת קשר עם עו"ד ד"ר יובל חן	
שלח	טלפון*	שם*

אנשים דירגו (1)

5

האם מאמר זה עזר לך?

תגיות: אזרחות זרה | דרכון אירופאי | פיצויים מגרמניה

עו"ד ד"ר יובל חן

הרעיונות והחשיבה